

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne nedelje in praznika. — Inserati do 80 petič vrst & Din 2, do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3, večji inserati petič vrst & Din 4.—. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 26.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101. SLOVENJ GRADEC, Slomškov trg 5. — Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Vlada Dragiša Cvetkovića

Zunanji minister je poslanik dr. Cincar-Marković

Predsednik vlade je obenem notranji minister — Ministra dr. Krek in Snoj sta ostala tudi v novi vladi — Prosvetni minister je Čirič, finančni dr. Djurič

BEOGRAD, 6. febr. AA. Nova vlada je sestavljena tako: predsednik ministrskega sveta in minister za notranje zadeve **DRAGIŠA CVETKOVIĆ**, minister za razpolož.; prometni minister dr. **MEHMED SPAHO**, minister n. r.; prosvetni minister **STEVAN ČIRIČ**, bivši predsednik narodne skupščine; gradbeni minister dr. **MIHA KREK**, minister n. r.; minister brez portfelja dr. **DŽAFER KULENOVIĆ**, min. na razpolož.; minister za vojsko in mornarico armijski general **MILUTIN NEDIĆ**, minister n. r.; minister brez portfelja **ANTE MASTROVIĆ**, minister na razpolož.; minister brez portfelja **FRANC SNOJ**, minister n. r.; minister za zunanje zadeve dr. **ALEKSANDER CINCAR MARKOVIĆ**, poslanik v Berlinu; pravosodni minister dr. **VIKTOR RUŽIČ**, ban v p.; minister za trgovino in industrijo **JEVREM TOMIČ**, nar. poslanec in bivši podpredsednik nar. skupščine; min. za pošto in brzojav **JOVAN ALTIPARMAKOVIĆ**, narodni poslanec; minister za gozdove in rudnike **LJUBOMIR PANTIĆ**, narodni poslanec; minister za kmetijstvo inž. **NIKOLA BEŠVIČ**, narodni poslanec;

minister za finance dr. **VOJISLAV DJURIČIĆ**, upravnik Drž. hipotekarne banke; minister za socialno politiko in narodno zdravje **MILOJE RAJAKOVIĆ**, nar. poslanec in bivši predsednik finančnega odbora; minister za telesno vzgojo **DJURA ČEJOVIĆ**, narodni poslanec; minister brez portfelja dr. **BRANKO MILJUŠ**, narodni poslanec.

Dragiša Cvetković

Novi min. predsednik in minister za notranje zadeve Dragiša Cvetković je bil rojen l. 1893 v Nišu. Gimnazijo je absolviral v Nišu, tehnične študije pa v Švici, nakar je končal tudi pravne nauke in se posvetil politiki, javnemu delu in novinarstvu. Kot omladinec je sodeloval v »Slovenskem jugu«. V Lausanni je z Vladimirjem Gazi-novičem, ideologom mlade Bosne in vodjo revolucionarnega jugoslovenskega omladin-skega pokreta, ustanovil društvo »Skerlić«. V času emigracije se je bavil z novinar-stvom in je sodeloval pri več švicarskih listih. Po povratku v domovino je bil leta 1923 izvoljen za predsednika niške občine in je ostal na tem mestu do l. 1929. Prvič je bil izvoljen za poslance 11. septembra

l. 1927 kot radikalni kandidat v niškem okrožju. Naslednjega leta je bil v vladi Velje Vukičevića minister za vere in je ostal na tem mestu do l. 1929. Od 6. januaria 1931 se je Dragiša Cvetković umaknil iz političnega življenja. Za vlade Boška Jevtića je bil zopet predsednik niške ob-cine in je bil kot tak pri volitvah 5. maja 1935 izvoljen za narodnega poslance. Nato je bil izvoljen za predsednika verifikacij-skega odbora, po padcu Jevtićeve vlade pa za predsednika poslanskega kluba skup-sštinske večine in pozneje za predsednika poslanskega kluba JRZ. Pri volitvah 11. de-cembra 1938 je bil zopet izvoljen v niškem srežu za poslance, od decembra 1935 pa je bil minister za socialno politiko in narod-no zdravje.

Cincar-Marković

Novi zunanji minister Aleksander Cin-car-Marković je bil rojen 20. januarja 1899 v Beogradu. Leta 1911 je končal pravno fa-kulteto in postal uradnik v zunanjem mi-nistrstvu, l. 1918 pa tajnik pri poslanstvu v Bruslju. Od 1. januarja do 1. marca leta 1920 je bil tajnik delegacije na pariški mi-rovni konferenci, v juniju l. 1921 je postal konzul v Zadru, naslednjega leta pa ek-pert jugoslovenske delegacije na konferen-cii v Santi Margheriti. V juliju l. 1921 je bil imenovan za konzula v Trstu, nato pa je bil član jugoslovenske delegacije za eva-kuacijo tretje cone in je delal v razmejit-veni komisiji. Pozneje je bil tajnik posla-ništva v Tirani, nato pa svetnik pri istem poslanstvu, zatem pa svetnik poslanstev v Ankari, Bukaresti, Parizu, Sofiji, Dunaju in Rimu. Nato je bil imenovan za posla-nika v Sofiji, pred tremi leti pa za posla-nika v Berlinu, odkoder so ga sedaj pozva-li, da prevzame resor zunanjega ministr-stva.

Ostali ministri

Dr. Mehmed Spaho, dr. Miha Krek, dr. Džaffer Kulenović, general Milutin Nedić, Ante Mastrović in Franc Snoj so bili mini-stri že v vladi dr. Milana Stojadinovića. Novi pravosodni minister dr. Viktor Ružić je bivši večletni ban savske banovine in žu-pan mesta Sušaka. Minister za trgovino in industrijo Jevrem Tomić je bil podpred-sednik v bivši narodni skupščini, ministar za pošto in brzojav Jovan Altiparmaković je poslanec za bitoljski srez, minister za gozdove in rudnike Ljubomir Pantić je po-slanec za bejelski srez, minister za kme-tijstvo inž. Nikola Bešvič je poslanec za velikobockereški srez, finančni minister dr. Vojislav Djuričić je bil upravnik Drž. hi-potekarne banke, minister za socialno po-litiko in narodno zdravje Miloje Rajaković je bil predsednik finančnega odbora v bivši narodni skupščini in je bil izvoljen v va-kanem srežu. Minister za telesno vzgojo Djura Čejović je poslanec za barski srez, minister brez portfelja dr. Branko Miljuš je poslanec za sanaki srez.

Francova vojska zasedla mesto Figueras

Republikanci so opustili odpor na katalonski fronti ter se umikajo na vsej črti

Pariz, 6. febr. w. Kakor poročajo iz Perpignana, je Francova vojska že vko-rakala v Figueras. Begunci pripovedujejo, da nadaljuje svojo prodiranje po cesti, ki vodi do francoske meje in je že prispela na daljavo 5 km pred mostiščem v Molinsu.

Francovo vojno poročilo

Barcelona, 6. fer. AA. Po poročilu vr-hovnega poveljstva nacionalističnih čet je večeraj Francova vojska zasedla kraje Ba-ga, Serdan Jola in Ripoll, ki je 18 km se-verno od Berge in je važno prometno kri-žišče. Republikanske čete so v planinah se-verno od Vicha popolnoma obkoljene. Re-publikanske čete se povsod le še slabo upirajo. Francove čete, ki so večeraj za-selele Palamos, nadaljujejo danes pohod proti Palafrugellu. Zaplenjen je obilen vojni material. Ujetih je bilo nad 3000 repu-blikanskih vojakov.

Umik republikanske vojske v Francijo

Pariz, 6. febr. AA. V francoskih obmej-nih krajih so oblasti izvršile vse potrebne ukrepe v zvezi s prihodom republikanskih čet, za katere je javljeno, da pridejo da-nes. Komandant vojnega okrožja je po na-ročilu vojnega ministrstva odredil vse po-trebno za internacijo 100 do 140 tisoč špa-nskih miličnikov. Francoske vojske oblasti so izdale odredbo, da se vsi miličniki, ko stopijo na francoska tla, takoj razorožijo, naker bodo poslani v razna koncentracijska taborišča. Od republikanskih španskih ča-stnikov se bo zahtevala najstrožja disci-plina. Oni bodo odgovorni za vse inciden-te, ki jih bodo izzvali podrejeni jim voja-ki. Francoska vojna intendantca bo skrbela za prehrano španskih miličnikov.

Perthus, 6. febr. AA. Nekoliko po 4. zju-traj je prišla na francosko mejo prva or-ganizirana enotica republikanske vojske. To so oddelki konjenice, ki so vzdrževali red za bojščem. Ti oddelki so bili takoj razoroženi. Za njimi so pričele prihajati nove enote ter je sedaj na meji tako re-koč neprekinjeno korakanje republikan-skih čet.

Preselitev vlade v Valencijo

Agulana, 6. febr. AA. Republikanska vla-da se je sestala sredi ob 20. na sejo v bli-žini Agulane. Na seji je bilo sklenjeno, da odpotuje Negrin takoj v srednjo Španijo. Port Bou, 6. febr. AA. Negrin je presto-pil špansko-francosko mejo ob 3.45 v spre-mstvu ministra za narodno obrambo Blanca, prosvetnega ministra Gonzaleza, pravosod-nega ministra Paulina in notranjega mini-stra Gomeza. Ministri so se s spremstvom pripe-ljali v 9 avtomobilih. Na enem izmed avtomobilov je bilo videti sledove strelav.

Perpignan, 6. febr. AA. Iz okolice Ne-grina in nekaterih ministrov se je moglo zvedeti, da so izvršene vse priprave za pre-selitev vlade v Valencijo.

Francoska demarša pri Negrinu

Pariz, 6. febr. AA. V zvezi z umikom re-publikanskih čet v Kataloniji je francoska vlada izvršila pri Negrinu dve demarši ter zahtevala od republikanske vlade zagotovi-lo, da ne bodo politični ujetniki, ki so v rokah španskih republikancev, ubiti.

Azana in Companys odpotovala v Pariz

Perpignan, 6. febr. AA. Azana in Com-pansy sta odpotovala v Pariz. V zvezi s tem krožijo najresnejši glasovi, da obstajajo spori med njima in Negrinom. Tudi mnoge španske politične osebnosti so podale iz-jave v tem smislu. Politiko Negrina pod-pirajo v prvi vrsti vodilne osebnosti de-lavskih organizacij ter visoki vojaški funk-cionarji.

Letalski napad na begunce

La Junquera, 6. febr. AA. Francova le-tala so bombardirala vas Agulana, ki je na-trpana z begunci. Število človeških žrtev je zelo veliko.

Prevoz umetnin v Francijo

Perthus, 6. febr. AA. Večeraj dopoldne so tovorni avtomobili pripeljali v Francijo umetnine iz Barcelone. Umetnine so spr-vili v skladišča v Perpignanu, odtod pa jih bodo prepeljali v Zenevo.

Francija bo ostala zvesta demokratskim načelom

Pomembna izjava predsednika francoske republike Lebruna

Pariz, 6. febr. AA. Predsednik republike Lebrun je govoril sredi na banketu zdru-ženja republikanskih novinarjev. V svojem govoru je ugotovil, da so stara načela in pravice poudarili narodov ter mednarod-nega prava, ki so bile dolgo osnova živ-ljenja sveta, sedaj zapostavljene. Namesto teh pravic so prišli zakoni novega dinami-zma, ki izhajajo, kakor trdijo nekateri, iz »naravnih težnj« narodov v zgodovinskem razvoju. Če te pojme imenujemo s pravim imenom, lahko rečemo, da je režim prej-šnjih pravnih načel zamenjal sedaj režim sila. Zato naj bi morala popolnoma izg-

Zasedanje bonovinskega turističnega sveta

Zanimanje in razumevanje za turizem se pri nas počasi dvigata

Ljubljana, 6. februarja

Ob 10. dopoldne je ban dr. Natlačen otvo-ril III. redno zasedanje bonovinskega tu-rističnega sveta dravske banovine. Vabili su je odzvala večina članov sveta in po-važljajih gostov. V svojem uvodnem go-voru je g. ban omenil, da je treba pred-vsem zgraditi osnove in temelje našega tu-rizma, med katere spadajo turistična vzgo-ja prebivalstva, strokovna izobrazba oseb-ja, pravilna organizacija udejstvovanja v občinah in krajevnih turističnih odborih. Mobilizirati je treba sredstva za povzdigo turizma. Potrebna sta kapital in delo. Na-ravnega kapitala imamo v Sloveniji obilo, katerega pa je mogoče izkoristiti le z za-dostnimi denarnimi sredstvi. Potrebno je tudi načrtno delo pri pospeševanju turiz-ma. Vse občine turističnih krajev in kra-jevni občinski turistični odbori morajo ime-ti svoj delovni program. Potrben je kon-čno duh podjetnosti in solidarnosti pri so-delovanju zasebne in javne pobude.

Vodstvo zasedanja je po otvoritvi pre-vel načelnik oddelka za trgovino in in-dustrijo in predsednik poslovnega odbora dr. Fran Ratej, ki je predlaga poslovno poro-čilo in načrt dela pri pospeševanju turiz-ma.

Zanimanje in razumevanje za turizem se pri nas počasi dviga. Nadaljevalo se je organizatorno dogajanje in izpopolnje-vanje na tem področju. Lani je dravske banovine obiskalo 137.383 tuzemcev in 60 tisoč 410 inozemcev, ki so imeli skupaj 1 milijon 667.162 nočn. v. V primeri z l. 1937 je znašal porast celotnega obiska 7121 oseb ali 3.73%. Po jakosti obiska so na prvih mestih gostje iz Nemčije (31.211), Italije

(6033) in Češkoslovaške (5414), sledijo pa Madžarska, Avstrija, Anglija itd.

Za oceno turizma vobče so važni tudi po-datki pisavnega turizma. Podatki za lani-sko leto še niso zbrani, predlanskim pa je od-potovalo iz Slovenije v inozemstvo 46.828 ljudi. Izmed teh je odpovalo zaradi turiz-ma 20.293 oseb, ostali pa službeno, po tr-govskih poslih in podobno. Najjačji skupni odtok je bil v Nemčijo (19.215), Italijo (11.051) in Francijo (5697). Kakor zadnji dve leti se tudi lanski dohodek aktivnega turizma v Sloveniji cenijo na okroglo 100 milijonov din.

Banska uprava je povečala v lanskem proračunu kredit za pospeševanje turizma od 472.000 din na 685.000 din, za proračun-sko leto 1939/40 pa je določila nadaljnje povisjanje za okroglo 200.000 din. Takša za-bivanje se je lani pobirala v 34 turističnih krajih, zbirališča taksa pa se je pobirala v 4 turističnih krajih. Predlanskim je bilo pobranih takse za bivanje v višini 1.013.708 din, zbirališčnih takse pa za 1.170.345 din, skupaj 2.184.051 din. Višina pobrane takse za lani še ni znana.

Poročilo navaja nadalje delo banovinske-ga turističnega sveta, navedbodažno, orga-nizatorno, vzgojno, strokovno in pravno delo banke uprave na tem področju. O tem poročilo se je razvila kratka debata. Sle-dili so referati in poročilo o računskem za-ključku.

Posornost je zbudil referat magistrat-nega direktorja dr. Iva Šubica iz Celja o prometnih nedostatkih in turizmu. Glede železniškega in poštnege prometa urejeno-sti cest in prometa s motornimi vozili v Sloveniji niti približno ne dosegamo svojih sosedov in drugih tujakoprometnih držav. Referent je navedel predloge, ki naj se izvrše, da bomo postali konkurenčni z dru-gimi potnikarji in državami ter tako po-magal našemu prebivalstvu s dohodki iz tujeskega prometa k večjemu blagostanju.

Zanimivo je bilo tudi poročilo ravnatelja tujakoprometne zveze in Putnika v Mariboru g. Josipa Looša o cestah in turizmu. Referent je predlagal sprejetje obširne re-solucije. Ustanovitev cestnih fondov je združena podlaga za modernizacijo in izgra-dnjo našega cestnega omrežja, pri sestavi državnega proračuna pa naj se izločijo in dodelijo cestnim fondom vse dajatve, ki jih plačuje cestni promet. V uradnem programu tako svane »šestletke kraljevskih ceste« so bili hudo zapostavljeni interes Slove-nije. V programu šestletik naj se nujno sprej-me modernizacija in izgradnja cestne sve-ze, ki veže našo državo preko Cakovca in Ptujca s največjim svezom Slovenije v smeri sever-jug (št. II, Maribor, Ljublja-na, Sulek, odnošna Ljubljana, Planina, Trst). Cestna svaza po Dravski dolini do Maribora preko Dravograda do Prevalj je

zelo važna za gospodarski in turistični ra-zvoj tega predela, zato naj se uvrsti med državne ceste. Nemudoma naj se prične modernizirati cesta med Mariborom in Cel-jem. Banska uprava naj zviša kredit za cestna dela v Sloveniji. Doba gradnje naj-važnejše zveze št. II—Planina s priključ-ki na Madžarsko in na južno Nemčijo naj se zniža od 6 let na dobo 3 let. Za ta dela naj se zagotove vsa potrebna sredstva ka-kor za jugoslovensko traso mednarodne zveze London—Carigrad. Vprašanje sodo-bne ureditve cest v Sloveniji je življenjske važnosti za Slovenijo, pa tudi gospodarska in prestižna zahteva države.

Ob zaključku poročila je debata o posa-melnih poročilih še trajala.

Volitve v Angliji bodo jeseni

London, 6. febr. e. Kakor poroča »News Chronicle«, je Chamberlain sklenil, da bo do volitve v Angliji meseca oktobra. Cham-berlain misli, da bo do takrat Anglija še bolj oborožena kakor Nemčija, zlasti glede letalstva, upa pa tudi, da bo poživljena tra-govina, da bo popolnoma izdelan načrt pa-sivne obrambe, da bo obnovljeno poljedel-sko blagostanje in da bo za primer vojne Anglija dobava živil v vsakem primeru za-gotovljena.

Novi atentati v Angliji

London, 6. febr. e. Vkljub vsem varnost-nim ukrepom policije je bilo večeraj v An-gliji zopet izvršenih in polkušenih več bombnih atentatov. Tako je bila vržena bomba na jetnišnico Walltone v Liverpoolu, v kateri so zaprti irski teroristi. Bomba ni napravila večje šode, poškodovan je bil le zid. V Londonu so hoteli teroristi zažgati štiri večje trgovine, pa jim je policija to preprečila. Atentatorjev še niso izsledili.

Izgredi v vzhodni Galiciji

Variava, 6. febr. e. V soboto je prišlo do ostrega spopada v Kolokulnu v vzhodni Galiciji. Tristo Ukrajincev je hotelo pre-prečiti ruševine imeja grško-katoliškega duhovnika. Vdrl so v cerkev, kjer so du-hovnika pravkar rušili in pretepili ekses-torje ter orožnike. V svezu z napadom je bilo doleje aretiranih 17 oseb.

Živezne rezerve na švedskem

Stockholm, 6. febr. br. Vlada je že pred kratkim določila 140 milijonov kron kredi-ta za ustanovitev posebnih zalog živeža za primer vojnih zapletitjav v Evropi. Danes je poslanski zbornik predložila načrt za-kona, po katerem naj bi se ti krediti us-konili, obenem pa povečali na 200.000 mi-lijonov kron.

Curia, 6. februarja. Beograd 10, Pariz 11.71, London 20.725, New York 42.578, Bruselj 74.825, Milan 23.30, Amsterdam 238.75, Berlin 177.75, Praga 15.15, Varšava 83.45, Bukarešta 3.40.

DNEVNE VESTI

— Nameščenke legitimacije. Ker prihajajo na Pokojninski zavod stalno prošnje, da izda pokojninski zavod nameščenim legitimacije ali pa potrdila o zaposlitvi, obveščamo privatno nameščenstvo, da izdajajo nameščenke legitimacije za prijavne nameščenke občine, v katerih nameščenici stanujejo (v Ljubljani domovinski urad) proti plačilu din 30.—, i. s. na podlagi zadnjega odloka, katerega so ti nameščenici sprejeli od Pokojninskega zavoda. Radi tega Pokojninski zavod ne bo izdal posebnih potrdil nameščencem.

— Podpore in rente onemoglim in postaranim delavcem. V petek je bila seja rentnega odbora SUZORA pod predsedstvom predsednika Marka Bauerja. Na njej so se obravnavale poleg rent ponesrečenim delavcem in njihovim rodbinam tudi rente onemoglim in postaranim delavcem ter mornarjem. Podpore so bile podeljene 274 delavcem in 14 mornarjem. S podporami, podeljenimi na seji lani 21. decembra, izplačuje zdaj SUZORA podpore 623 delavcem v letnem iznosu 939.906 din ter 40 mornarjem v letnem iznosu 139.646 din.

— Razpisana služba. Pri sreskem načelstvu v Črnomlju se razpisuje mesto podmarjara-uradnega pripravnika. X. skupine po državnem proračunu. Od prosilcev se zahteva razen splošnih pogojev za sprejem v državno službo, da so dovršili gozdarsko šolo, ki daje kvalifikacijo za vstop v stroko po odstavku 1. § 45. zakona o uradnikih, in da imajo fizično sposobnost za tako vrsto službo. Prošnje je vložiti pri kraljevski banski upravi najkasneje do 20. t. m.

— Velika razstava cest in turizma. Jugoslovensko društvo za ceste priredi v začetku aprila na beograjskem velesejmu v okviru salona avtomobilov veliko razstavo cest in turizma. Namen razstave bo propagiranje gradnje modernih cest in naglašanje njihovega pomena za razvoj turizma ter motorizacije prometa v naši državi. To prvo razstavo te vrste prirediteljstvo skupaj s svojimi podružnicami v Zagrebu, Ljubljani in Novem Sadu ter z ministrstvom javnih del, beograjsko občino, tehnično fakulteto, Putnikom in na gradnji cest interesirano industrijo. Razstava bo trajala od 1. do 9. aprila. Na njej bo prikazan način sodobne gradnje modernih cest, material, iz katerega so zgrajene, načrti in stanje naših cest ter lepe pokrajinske slike iz raznih krajev naše države.

Sokoli! Posežite in podpirajte Sokolski kino v Šiški!

— 8.521.000 din za domove Jadranske straze. V nedeljo bo v Zagrebu občni zbor Jadranske straze, ki mu bodo prisostvovali delegati vseh oblastnih odborov. Izvršni odbor bo poročal o delovanju JS v zadnjih 4 letih, od zadnjega kongresa JS. Akcija za gradnjo domov in zavetih JS je dosegla v zadnjih 4 letih lepe uspehe, tako da je glavni del programa sprejete, ga v decembru 1933. in obnovljena na kongresu v Ljubljani 1935. že uresničeni. JS je investirala doslej v svoje domove 8.521.000 din.

— Podajanje rok za prijave pridobnine. Finančni minister je izdal odlok, da se redni rok za prijave pridobnine, posebne davčne doklade, davka na poslovni promet in luksuznega davka za davčno leto 1939. pavšalno plačujočim davko plaževalcem podaljša do vseheta 28. februarja. Izredni rok za davčne prijave po čl. 4. zakona o neposrednih davkih traja torej od 1. do 15. marca 1939.

— Orožniško poveljstvo potrebuje več soferjev. Orožniška komanda v Ljubljani potrebuje več soferjev, ki so vzposobljeni in ki imajo dokumente za vožnjo z avtomobili, kamioni in motornimi kolesi. Interesenti naj se zgledajo na žandarmerijski stanic v Ljubljani, Cesta 29. oktobra, kjer dobe vsa potrebna pojasnila za sprejem v žandarmerijo.

— Tečaj za mlade matere in odrasla dekleta v zavodu za zdravstvo. Zaščito mater in dece v Ljubljani (Dejci dom kraljice Marije) se bo pričel v sredo, dne 15. februarja 1939 ob 17. uri (5. uri pop.). Tečaj bo trajal 12 ur in sicer vsak ponedeljek in sredo ob pol 5. do 6. ure pop. ter je brezplačen. Prijave se sprejemajo v dopolnilnih uradnih urah v imenovanem zavodu ali telefonično na št. 4471.

— Razstava italijanske knjige v Zagrebu. Včeraj je bila v Zagrebu svečano otvorjena razstava italijanske knjige. Razstavo je organiziral Zavod za kulturne stike z inozemstvom v Rimu in sicer v Umetniškem paviljonu. Svečani otvoritvi so prisostvovali različni predstavniki italijanske in naše javnosti.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo stanovito, deloma oblačno in zmerno mrzlo vreme. Včeraj je znašala najvišja temperatura v Dubrovniku 14, v Kumboru 13, v Splitu 11, v Mariboru 10,3, na Rabu 10, v Zagrebu in Beogradu 7, v Sarajevu in Visu 6, v Ljubljani 5,6. Davi je kazal barometer v Ljubljani 773, temperatura je znašala —4, na aerodromu —7,5 Celzija.

— Otkraden slikar. Umetniškemu slikarju Francu Smodeju, stanujočemu v Vižmarjih, so bile ukradene z dvorišča štiri vrede po 50 kg kude za izdelovanje steklarskega kileja, v vrednosti 40 din. Tat je najbrž doma iz okolice.

— Morje v Boki Kotorski zamrznilo. Po lepih toplih dnevih je pritisknil v Boki Kotorski hud mraz. Morje od Kamenara do Verige je pokrito z več centimetrom debelo ledeno skorjo, tako da je promet po njem otežkočen. V ledu je obitalo več čolnov. Mraz je pritisknil po silnem sevanju, ki je koreninami izruval več dreves in odnesel več streh s hiš.

— Samomor zaljubljenega dekleta. V vasi Plemenščini blizu Varaždina se je

zastrela z oštvo kladivo 17letna Frančiška Sajko. V smrt je šla, ker se ji je izneveril fant.

— Tašča ubila zeta. V hrvaški vasi Tl. šini se je spri Bolto Jacec s svojo taščo Jelo Leser. Prepričal se je razvil v pretep in zet je udaril taščo s polenom po hrbtu. Ko jo je hotel drugi udariti, jo pograbil tašča kuhinjski nož in mu prečezala s njim glavno žilo nad kolenom. Jacec je kmalu izkrcaval.

— 15 kg težka jegulja. Na ribarstvo v šibeniku so prinesli ribiči v soboto zjutraj nad 1.000 kg rib, med njimi tudi 15 kg težko jeguljo. Ribič je prekal na njo 8 dni in končno jo je ujel na navaden trnk. Prodajal jo je po 9 din kg. Tako velike jegulje so redke.

Iz Ljubliane

lj— Naskok na šmarno goro. Včeraj, nja nedelja je bila letnina. Zato ni čuda, da so ljudje kar trumoma bežali iz mesta preganjat mačka, ki so ga imeli od sobotnega večera z veselje, na deželo. Prenapojnjeni so bili vsi vladci, zlasti oni, ki vozijo proti Kamniku, na Gorenjsko in bližnjo Dolenjsko, kjer so se porazgubili iz letnini na vse strani. Najbolj pa je bila večerj naskakovana priljubljena šmarna gora v popoldanskih urah menda še bolj, kakor pa dopoldne. Ljudje so prihajali go. ri od vseh strani, iz Tacna, Vikev in iz Zavrha. Teloha in zelenja so potrgali iz letnini za cele vozove. Proti večeru je nastal na Gmadi požar, ki ga je povzročil najbrž nekdo, ki je vrgel v suho listje tleč ogorak cigarete. Gorelo je pozno v večer, a so požar slednjič pogasili.

lj— Na nočnejši Lajovčev koncert Glasbene Matice se prav posebno opozarjamo in vabimo vso našo javnost, da poseti koncert v proslavo 60letnice skladateljevega rojstva v največjem številu. Na koncertu se bodo izvajale izključno le Lajovčeve skladbe in sicer samospevi, ki jih pojeta ravn. Betetto in koncertna pevka gđc. Polajnarjeva, simfonične skladbe, ki jih bo izvajal združenji operni orkester in Orkestralno društvo Glasbene Matice, dalje ženski zbor s spremljevanjem simfoničnega orkestra in vrsta najlepših Lajovčevih mešanih a capella zborov. Koncertno vodstvo je v rokah ravn. opere in zborovodje Glasbene Matice Mirka Poliča. V solistih je nastala sprememba radi prezaoposlenosti g. Gostiča, deloma radi boleznj gđc. Heybalove. Pred začetkom koncerta bo govoril uvodno besedo eselist, kritik in glasbeni pedagog prof. Marijan Lipovšek, ki je prevzel tudi klavirsko spremljevanje samospevov. Začetek koncerta bo točno ob 20. uri v veliki filharmonični dvorani. Natančen spored se dobi v predprodaji sedežev v knjigarni Glasbene Matice na Kongresnem trgu. Za nočjo naj velja: Vsi ljubitelji glasbe na koncert v Filharmonijo.

lj— Zanimivo pedagoško predavanje. Danes bo predaval v dvorani mineraloškega inštituta na univerzi g. dr. Vinko Brumen o »Vzgoji odraslih na Angielskem«. Predavatelj je vse lansko leto študiral v Angliji, kjer se je posvetil študiju tamkajšnje vzgoje. Predavanje bo ob 6. zvečer. Vse, ki se zanimajo vjudno vabimo. Vstopnine ni.

lj— Podružnica SVD Šiška. V torek 7. t. m. bo predaval gospod Kregar Jože z Ježice o gladiolih. Predavanje se vrši v I. nadstropju deške ljudske šole. Gasilska c. 17. Ob tej priliki namerava podružnični odbor ustanoviti vrtnarski odtsek za uspešnejši podvig domačih vrtov našega okolišja. Vabljeni so vsi člani in ljubitelji lepih vrtov k sodelovanju.

lj— Znani brivski in damsko-frizerski salon Engelbert Franchetti, Tyrševa cesta 20, ki je bil vedno na najboljšem glasu in užival neomejeno zaupanje v najvišjih krogih ljubljanskega prebivalstva in vse Slovenije, je danes po 42letnem obstoju prenehal. Lastnik salona, ki je bil ves čas zvest naročnik »Slov. Naroda«, se je zadnje čase zaradi neozdravljive bolezni, drugih težkih udarcev in hude konkurence težko preživljal, ostalo mu ni nič drugega, nego kloniti in se vdati usodi bodočnosti. Naprošenj smo, da izrečemo njegovim dolgoletnim obiskovalcem in prijateljem za naklonjenost v njegovem imenu naj-srenejšo zahvalo.

lj— Tatvine. Oni dan je nekdo ukradel z avtomobila izpred Sokolskega doma na Taboru več orožja, plačeno pokrivalo za hladilnik in pokrov hladilnika, v skupni vrednosti nad 500 din. Oškodovanec je trgovec Ivan Kanc. Služkinji Franchetti živelj, nameščeni v kavarna »Emona« je tat odnesel iz spalnice 600 din vreden, črn zimski plašč. Tudi v stanovanje postrežnice Marijete Jeglič stanujoče na Božični-kovem trgu 1. se je splazil te dni neznan zlikovec, ki ji je odnesel dva zlata prstana in s kamenčki vredna 350 din. — Oni dan ponoči je vlomil nekdo v drvarnico Kmetijske zbornice na Gosposvetski cesti 2 in odnesel več orožja, v vrednosti 200 din. — Stanislavu Žerovniku, stanujočemu v Kolodvorski ulici, je tat ukradel več knjig vrednih 300 din. — Iz stanovanja Pod ježami 9 pa je nekdo odnesel postrežnici Julki Mikuš par gojzarjev vrednih 150 din.

lj— Umrlj v Ljubljani ob 27. januarja do 2. februarja: Banda Terezija, 84 let, zasebnica, Košak Alojzij, 71 let, tiskarski strojnik, Kofol Ferdinand, 60 let, preglednik fin. kontrole v p. Ivec Ana, 93 let, zasebnica, Berlec Helena, 77 let, kuharica, Devetak Mihael, 83 let, kroj. mojster, Perne Ignacij, 63 let, inspektor drž. žel. v p. Jenko Ferdinand, 61 let, strojevodja drž. žel. v p. in posestnik, Volkar Katarina, 68 let, gostilničarka in posestnica, Clemente Julij, 27 let, mizar, Bader Jerica, rojena Heynen, 47 let, žena tovarn. ravnatelj, Bošnjanič Marjan, 13 dni, sin uradnika Vjaz. zavar. Ozič Iva-

SE DOLJ KOT »MORDURALOVIC«, »MENDOLANOST« IN »POMOČNIK RJEPIK« JE OBČINSTVO NAVDUSIL. PREKRASNI ČESKI FILM: »JIRINO STEPNIKOVO« Predstave ob 10., 19. in 21. uri

KINO UNION, tel. 23-21 **Križ ob potoku**

na, roj. Prevec, 79 let, vdova cestarja, Zlatnik Neša, roj. Kocjan, 60 let, žena mestnega delavca, Pirih Neša, roj. Rozman, 67 let, zasebnica, Čehun Alojzija, roj. Plahuta, 61 let, obd. uboga, v Ljubljanski bolnici umrl: Robas Lovrenc, 61 let, mizar, pomočnik, Virant Alojzij, 71 let, miz. pomočnik, Pleško Franja, roj. Rastofnik, 53 let, raznašalka časopisov, Solar Brigita, roj. Bohine, 72 let, vdova žel. delavca, Kirov Anton, 61 let, mizar, Smokuta pri Sirovnici, Kavčič Antonija, 71 let, zasebnica, Vrhnika, Mišica Leopold, 38 let, čevljarški pomočnik, Kočevje, Kajfež Anton, 8 mesecev, sin kroj. pomočnika, Cerar Janez, 22 let, posestnik, Blagovica pri Kamniku.

lj— Pod okriljem Prirodoslovnega društva bo predaval jutri 7. t. m. v mineraloški predavalnici univerze g. docent dr. Oskar Reya o vplivu klime na človeka in kulturo. Začetek ob 18.15.

KINO SLOGA, tel. 27-30. Samo še danes ob 16., 19. in 21. uri

JENNY
Razvrat in blodnje Pariza, mesta ljubezni, metropole erotike in strasti

lj— O sodobnem ogrevanju prostorov. Tehnika ogrevanja prostorov predstavlja enega izmed glavnih problemov današnje gradbene kulture. Od navadne kurjave s pečmi smo prešli k ogrevanju s paro, toplo vodo in zrakom, končno k najnovejšemu načinu, namreč k »centralni kurjavi«, katere najboljši primer je sonce. Pri tej kurjavi toplota izžareva iz nevidnih ogrevanih teles v stropu ali v tleh. Opozorjamo na predavanje, ki ga bo imel na zgoraj omenjeno g. inž. Vlado Pavlenko v torek dne 7. februarja v društveni predavalnici Udruženja jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov v Ljubljani na Kongresnem trgu 1-11. (poslojpe Kazine). Predavanje je pristopno vsem, ki se za to temo zanimajo.

PARIZ — LJUBLJANA
TABARIN
SOKOLSKI DOM
???

lj— Uprava Hubadove župe vabi vse pevce in ljubitelje petja, da v velikem številu poslojto koncerte: Glasbene Matice Ljubljanske dne 6. t. m. v proslavo 60letnice enega najpomembnejših slovenskih skladateljev Antona Lajovca, »Ljubljanskega Zvona« dne 17. t. m., ko bodo izvajala dela bratov Ipavcev (oba koncerta se vršita v Filharmoniji ob 20. uri). De. laveske glasbenega in pevskega društva dne 8. t. m. v Delavski zbornici ter pevskega društva »Sava« dne 12. t. m. ob 16. uri v Sokolskem domu v Štepanji vasi.

MALI OGLASI

Beseda 50 par. davek posebej. Prebrsk. izjave beseda Din 1.— davek posebej.

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

SLUŽBE
Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

BRIVSKEGA POMOČNIKA
res dobrega in hitrega delavca, sprejem takoj ali po dogovoru. — Salon »Breskvar«, Domžale. 295

DEKLE
17 let, začetnica, išče službe k otrokom ali v kuhinji. Nastopi takoj. — Ponudbe na: Trezka Orešnik, Zerjav, Črna p. Prevalje. 296

MLADO IN PRIDNO DEKLE
išče službe pri dobri družini. Naslov: Godec Hermina, Radna p. Boštanj ob Sevidci. 298

POSEST
Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

POSESTVO
je za gospodarskim poslojpm, hiša je za vsako obrt, ima elektriko in vodovod, prodam. Redijo se dve kravi in več prašičev. Je pri banovinski cesti, 20 minut od rudnika. Potreben kapital 30 tisoč din, ostalo v obročih. Poizve se pri M. Škerbic — Trbovlje 2, št. 86. 295

PRODAM
Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

NAJBOLJŠI TRBOVELJSKI
premoj
KOKS, SUHA DRVA
L. POGACNIK
Bohoriceva 5 — telefon 20-69 24. L.

MODERNO IN KVALITETNO FOHISTVO
kuhinje, spalnice, jedilnice in drugo zajamčeno po konkurenčnih cenah. Rabilene spalnice in jedilnice, orehov les, že od Din 1.500.—. Sprejemajo se naročila po lastnih in danih načrtih. »Oprava«, Celovška c. 50. 6. T. 36

SPECERIJSKO TRGOVINO
z buketom in trafiko na oglu najpomembnejše zagrebaške ulice, brez konkurence, izvrstno idočo prodamo zaradi smrtnega slučajja s celokupno zalogo blaga in kompletnim inventarjem za solidno ceno. — Poslovalnica Pavlekovič, Zagreb, Illica 144. 297

POMARANČE, FIGE, ROZINE
Cene nizke. »Veletrgovina južnega sadja«, Ljubljana, Tyrševa cesta 48. 448

Otklenimo in strnimo se v lepoti glasbene umetnosti, podprimo idealiste pevce in pokrajino, da spoštujemo svoje glasbene stvaritelje!

Jadranska noč. Cenjene dame so vabljene, da si nabavijo narodne noše, da bo slika ob priliki naše prireditve v Sokolskem domu 11. februarja ob 20. čim lepša in čim veličastnejša. Noše si lahko naba,

Smučarske tekme v Guštanju in na Pohorju Tekmovali so Sokoli-smučarji ter mariborska in zagrebška srednješolska mladina

Maribor, 6. februarja

Včeraj so bile smučarske tekme Mariborske sokolske župe v Guštanju. V domu kluba Guštanj nad Kotljami, ki je bil središče prireditve, se je zbralo okrog 400 udeležencev. V smučskih likih na 600 m dolgi progi z višinsko razliko 150 m in 34 vrati sta zmagala Mako Dolinšek (Guštanj), in Svetozar Jež (Maribor I.), oba s časom 1:14. Drugi Dušan Živič (Maribor matica) 1:20,3, tretji Avgust Zmagi Zerjav 1:21. Pri moškem naraščaju je zmagal Milko Podlesak (Maribor-matica) v 1:10.

Popoldne je bila tekma v smuku na 3,5 km dolgi progi z višinsko razliko 450 m. Prvi Ernest Plečnik (Guštanj) 4:25, drugi Ivan Vesničar (Mežica) 4:43. Pri tekmah moškega naraščaja je zmagal Josko Knif (Ruše) 4:34, drugi Tone Mlačnik (Crna) 4:46. Na 2 km dolgi progi z višinsko razliko 200 m je zmagala Bara Crničeva (Ma-

ribor-matica). Vse tekme so potekle brez nezgod.

Včeraj je bila svečana otvoritev nove smučarske proge Jezeraki vrh—Josip dot pri Ribnici. V imenu prirediteljeve je otvoril novo progo predstavnik tujke prometnega urada pri mariborski mestni občini Josip Zuzrut, ki se je zahvalil inž. Lenarčiču. Po uradnem delu otvoritve so bile smučske tekme na 3,5 km dolgi progi. Zmagal je Miran Cizelj (SPD Maribor) v 4:26,2, drugi Franc Cop (SPD Maribor) 4:44.

V soboto in v nedeljo je bila na Pohorju medmestna smučarska tekma srednješolske mladine Maribora in Zagreba. V slalomu je zmagal Božo Vodušek (M) v 2:19,4, v smuku pa Gajšek (M) v 4:51,2. Splošna ocena v kombinaciji: 1. Gajšek 200, 2. Welle 158,80, 3. Škofic 141,01, vsi Maribor.

Iz Šoštanja

— »Karieta kancelista Vinciga« je žela uspeh. Za »Pismitjo s ceste« nam je uprizoril sokolski oder na Svečnico zvečer »Karieta kancelista Vinciga«, komedijo v treh dejanjih, v katerih je posejanega ne-malo zdravega humora in duhovite satire. Dočim je »Pesem s ceste« domovala med najbednejšimi in najnižjimi pripadniki človeške družbe, nas je tokratna uprizoritev vodila v višje in »boljše sloje«, tja, kjer se odloča usoda o »vseh rekurzih in groznjah za eksekucijo, vseh obvestil o globah, ki uničujejo cele armade eksistence« — kakor ves zasikljen govori kancelist Vincig V. ministrski sobi in pi, sarni se dogajajo vsa tri dejanja, čas je odmaknjen v preteklost, vendar pa komedija krepko meri tudi današnji, tako zelo trhel čas. Ljudje v komediji so visoki, govorijo in živijo kakor bi bili sami, nevedoč, da je okrog njih življenje večine ljudi, vse revnejše kot njihovo. Le kancelist Vincig ob časa do časa potiplje na pulz realnega življenja.

Igralci, ki so se značilne komedije lotili, so svojo nalogo dobro opravili; komedijo so razgrnili občinstvu v vsej njeni širini. V nastopni in glavni vlogi Vinciga je briljiral g. Tevž. Z izredno igralsko sposobnostjo je znal držati Vinciga na površini in ga ni pustil zapasti pretiranemu komedijsanstvu. Močne like so postavili tudi dr. Fine (g. Burdijan), Sabander (g. Karba), Doležal

(g. Železnik), Almbichler (g. Perovec), dr. Senn (g. Mazej), Alcaj (g. Valand), Ani, ca (gđc. Volkova), Sigr (gđc. Šulgojeva) in Frandi (g. Fuki). Dvorana je bila popolnoma zasedena!

— Ribe v Toplici zastrujene! Pred dnevi so ljudje, ki so hodili ob potoku Toplica v Topolščici, opazili v vodi in na bregovih nenavadno veliko množico mrtvih rib, največ postvri. Mnoge ribe so se v smrtnih krčih zvijale na pesku in med koreninami dreves. Posestnik Mazej je n. pr. našel na svojem jezu nad 300 mrtvih postvri. Ker so gotovo poginile od zastrujenosti, je k potoku prišla uradna komisija sreskega načelstva. Po zaslišanju nekaterih prič so oblastva odposlala nekaj mrtvih rib in vode Zdravstvenemu domu v Celju. Kemistemu inštitutu v Beograd v analizo in preiskavo.

— Vest o tragični smrti primarija dr. Saviča in asistentke dr. Kučerove je prispeja v Topolščici in Šoštanju že v nedeljo v zgodnjih popoldanskih urah. Prvotno vesti nihče ni mogel verjeti, najmanj pa na zdraviliški pacienti, ki so ravno zbirali med seboj prispevke, da z njimi kupijo svojemu odtislemu očetu in zdravniku spominsko darilo v znak globoke zahvale za njegovo uspešno zdravljenje. Namestu darila pa so morali poslati v Beograd žal, ni venec... Kakor za vso znanstveno medicino, tako pomeni tudi za Topolščico smrt dr. Saviča in dr. Kučerove nenadomestljivo izgubo.

SUHA BUKOVA DRVA
dostavljena na dom, žagana a 100.— Din, cepljena 110.— Din m³ pri PUTRICH, Dolenjska c. št. 6, tel. 43-55. 449

ŽIVALI
Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

PLEMENSKO BLAGO
lepo, več brejih svinj nemške pasme »Hesche«, pripuščeni k »importiranemu merjascu, kakor tudi več plemenitih svinj in merjasčev iste pasme — odda Rudolf Krašovec, št. Vid pri Stični, na postaji. 296

DOPISI
Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

POT DO SREČE
knjigo in ostale informacije dobite zastoj, ako se obrnete na poznanega psihografologa Karmaha, Zalec. 13.T

RAZNO
Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

MALI OGLASI
»Slovenskim Narodu« imajo
siguren uspeh!
Beseda 0.50 par.

ribje olje
iz lekarne
dr. G. PICCOLIJA
v Ljubljani
se priporoča bledim in slabotnim osebam

VELIKA KAVARNA
v neposredni bližini središča Ljubljane, se odda 1. julija s vsem inventarjem — kavčije zmožnostu reflektantu v najem. — Pojasnila daje Kmetijska družba. 436

MEDENI TEDEN
priredi Slovensko čebelarstvo društvo v Ljubljani, Tyrševa c. 21, od 6. do 11. februarja. Brezplačna razstava in pokušnje medu in medice. Prodaja kontrolirane medu z namke »MEDVED« po znatno znižanih cenah. Vabljeni vsi ljubitelji medu in medice. 410

POCENILI
smo znatno vsa gimnast oblačila površnilke, Hubertuse, perilo itd. **PRESER**, Ljubljana, Sv. Petra cesta 14

LES SUH
vsakovrsten za mizarje, parke, furnir, dobite pri Lavrenčič & Co., Ljubljana. Telefon 23-74. 425

MEDARNA
Prva specialna trgovina za med, Ljubljana, Zlodska ul. 6, nudi prvovrsten sortirani cvetlični med lastnega pridelka in od najizkušenejših čebelarjev po najnižji cenli. Na debelo in na drobno. 12.T

KLISEJE
»ENO«
»VEČBARVNE«
JUGOGRAFIKA
SV. PETRA NAŠP. 23

Tajno
→ značaja
in rokopisa

Vam odkrije le psihografolog
Reši Vas skrbi, obupa, bolezni, krivde, obenem pa Vam pojasni Vaše sposobnosti, talent, ljubezen, zakon, značaj, odkrije Vam anonimne pisce i. t. d. Pošljite takoj svoj ali rokopol osebe, za katero se zanimate, z navedbo rojstva na gornji naslov. Diskretna zagotovljena. Analize na strogo znanstveni podlagi moderne grafološke znanosti!!!

Globočnik
Industrijska G.
Jesenice - Fužine

Pred volitvami francoskega prezidenta

Povprečnost zmaga skoraj vedno — 6. aprila bo padla odločitev, ali bo novi prezident Caillaux ali Herriot

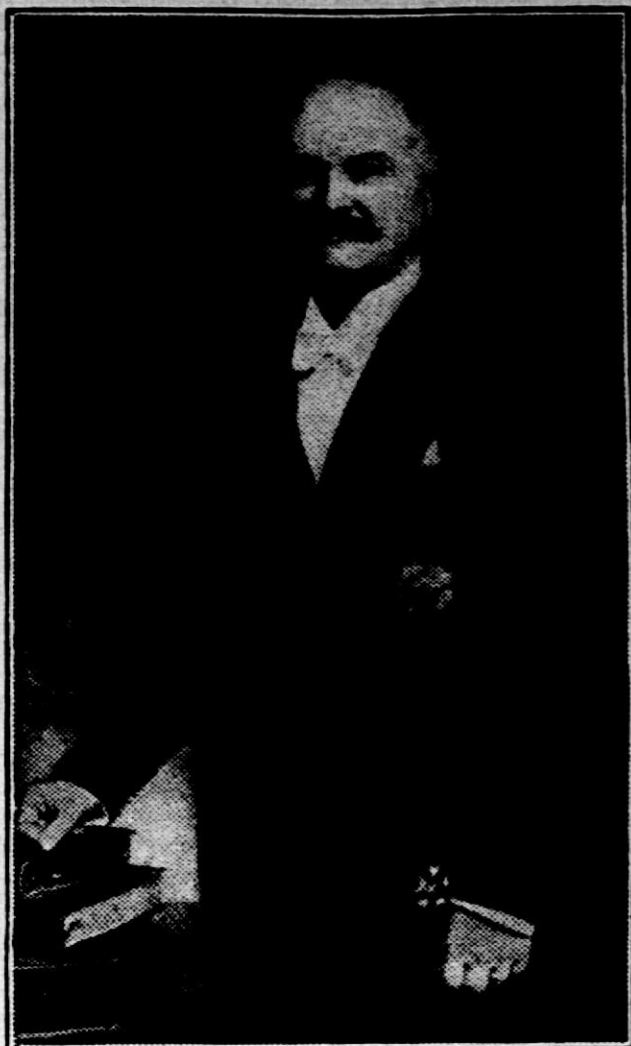
Herriot

Politični boji okrog volitev prezidenta skoraj niso posegli v globoke francoskega naroda, saj je bila to vedno le zadeva politikov in še med njimi samo poslanev, ker so merodajni njihovi glasovi. Iz tega tudi sledi, zakaj niso bili predstniki množice odlični sinovi francoskega naroda. Clemenceau in Briand, največji vodilni osebnosti našega stoletja, sta podlegla na volitvah prezidenta. Zmagal je poslanec, ki je nekaj dni po izvolitvi zblaznel tako, da je bila njegova kariera končana zelo hitro.

Ta zmaga povprečnosti ima svoje razloge. Poslanci in senatorji ne morejo biti v svoji politični igri moteni po osebnosti v predsedniški palači, ki bi imela premoč nad njimi. Zato dajejo prednost kandidatu, čigar temperament ali pomanjkanje temperamenta jim jamči, da se bo zadovoljil izpolnjevanjem čisto reprezentativne strani svojega visokega urada. Zato so se osebni častiljublje in podeditvi najvišjega dostojanstva v državi najizkjučnejši politični častiljublje. Nekaj nezasopanja do predsedniškega stolčka in možnost zlorabiti ta položaj za uvedbo osebnega režima, obstoja še zdaj v Franciji, čeprav je oddaljeno od časa Napoleona III. ki je začel svojo cesarsko kariero kot prezident republike ali od maršala Mac Mahona, ki je imel kot prvi prezident tretje republike močne diktatorske sklonine.

Tako je parlament pogosto osrečil Francijo s prezidentom, čigar glavna zasluga je bila v tem, da nikomur ni dal skrbni in preglavice. Seveda so bile tudi izjeme v tem pravilu. Jules Ferry, tvorec francoske kolonialne države, osvajač Tunis in Tonkina, je bil ponos predsedniškega stolčka, a med svetovno vojno je bil prezident Raymond Poincaré najmočnejša osebnost francoske levice. V povojnih letih je dosegel to najvišje dostojanstvo bojeviti Aleksander Millerand, toda kmalu ga je zopet izgubil v sridnem boju s parlamentom. Večina francoskih predsednikov pa spada v vrsto poštenih povprečnosti druge garniture od lahkomislelnega Greya, hladnega Felixa Faure preko sladokusca papana Faure in miroljubnega malomeščana Fallièresa do Doumerguesa, čigar veliki smehljaj je vzbujal navdušenje med občinstvom.

V to vrsto spada tudi sedanjí prezident Albert Lebrun Poincaréjev prijatelj in pravosodni minister v njegovih vladah. Ta tih lotarinski senator nikoli ni spadal v prednje vrste. Toda njegov občudovanja vredni mir, njegova iskrenost in zaupljivost mu je pridobila mnogo prijateljev tudi med političnimi nasprotniki. Bil je predsednik senata in po Doumerguevem umoru je prišel v Elisejsko palačo, kjer z vzorno korektnostjo reprezentira francosko državo. Njegov vedno mračni, melanholični obraz mu je kmalu prinesel zaveze »Albert Otonje Postal je predmet šal in dvoplov v kabareti in bulvarnih listih. Toda ta popularnost sprva ni kakor ni povečala naklonjenosti Francozov do prezidenta. Mnogi so mu celo zamerali, češ, da kaže vedno svoj »pokopališčni obraz. Kot tipični sin lotarinskega kmečkega stanu si je pa vendar kmalu pridobil njihova srca. Bulvarni tisk sicer še vedno dela senzacije iz vsakega prezidentskega poskusa nasmešiti se, toda njegova velika notranja in zunanja nobelost mu je pridobila simpatije. Mir in odločnost, ki jo je tolikokrat pokazal med burnimi dogodki, daje Francozom ljudstvu občutek varnosti. Zdaj vsa Francija nerada vidi, da odhaja iz krasne prezidentske palače. Čeprav bodo volitve že 6. aprila, še ni rešeno vprašanje, kdo bo nje-

Lebrun

gov naslednik. Primeranih kandidatov je več.

Treba je računati s tem, da bo pripadel prezidentski urad zdaj veliki francoski stranki sredine, radikalnih socialistov. Ti imajo že davno pripravljenega svojega kandidata Eduarda Herriota, duhovnega vodjo stranke, večkratnega ministrskega predsednika in sedanjega predsednika parlamenta, župana mesta Lyonsa, zgodovinarja in raziskovalca na polju literature. Do lanske jeseni ni bilo proti njegovi kandidaturi nobenih ugovorov. Ko je pa pred septembrsko krizo in po nji Herriot nastopil kot glavni bojovnik tradicionalne vzhodne politike Francije ter ostro napadel Daladiéra in Bonnetta, je nastal odpor v vrstah radikalnih socialistov. Dolgo so razmišljali, slednje so pa našli rešini izhod. Sklenili so, naj stopi v areno sam »stari«.

Caillaux

Stari prijatelj v stranki in skupni Herriotov nasprotnik, ki je pomagal pri vseh neuspehih popularnega lyonskega župana, zadnji iz predvojnega generacije velikih političnih prvakov, čigar politična kariera je bila burnejša od vseh njegovih sodržnikov, mož, ki je okusil sovraštvo in popularnost, moč, ponižanje in izgnanstvo, iz katerega se je zmagovito vrnil, ko je bil Herriot ministrski predsednik, mož, ki je na višku svoje moči doživel, da je njegova žena ustrelila njegovega političnega nasprotnika, svojega bivšega ljubčka, in ki je kot stari zdaj najmočnejša avtoriteta senata, pred katerim je stal nekoč obtožen največjega zločina — veleizdajstva, in tudi obsojen — Joseph Caillaux.

Caillaux proti Herriotu, finančni aristokrat proti ljudskemu tribunu. Ni pa seveda izključeno, da se bosta obe zbornici spoznale na sedanjem ministrskem predsedniku Daladiéru, če se bo sedanja vlada držala do prezidentskih volitev. Dramatični zakulisni boj je v polnem razmahu in če ne bodo prinesli nepričakovani dogodki v zadnjem trenutku kompromisnega izhoda, bo doživela Francija 6. aprila ene najsenzacionalnejših prezidentskih volitev. Vse kaže, da bo imela ne glede na izid sedem prihodnjih let na čelu prezidenta »iz visoke politike«.

Za mariborskim in celjskim še prekmurski teden

Priredi ga letos v juniju Murska Sobota — Njegov namen in pomen

Murska Sobota, 5. februarja. Po zgledu ljubljanskega veleseja se je zganil prvi naš »stajarski Meran Maribor in pred leti začel s tako zvanim »mariborskim tednom«, ki je postal tradicionalna prireditev Maribora. Sledilo je Celje in sedaj je tudi Murska Sobota, v srcu našega Prekmurja, prišla na slično misel in bo letos v juniju priredila tako zvan »prekmurski teden«.

Zamisel je sprožil odbor Tujakoprometnega in olespevalnega društva, sporazumno z murskosobotsko občino. Ta vsakolikatna prireditev bo za vse Prekmurje velike gospodarske nacionalne in kulturne važnosti. Do izraza bojo prišle vse panoge prekmurske obrti, trgovine in industrije, ki bodo v paviljonih razstavile svoje proizvode. Obenem pa bodo daljni obiskovalci, ki daries še Prekmurja ne poznajo, spoznali to našo pokrajino, njeno kulturo, folkloro, njen gospodarski ustroj in psiho prebivalstva. Nedvomno se bo ta zamisel obnesla in privabila v Prekmurje mnogo posetnikov, ki bodo bodisi razstavili, bodisi kupovali. Prebivalstvo pa bo videlo, da si prizadevamo gospodarsko dvigniti to našo najgostejše naseljeno pokrajino.

Letošnja otvoritev »prekmurskega tedna« obeta biti zelo svečana. Kot uvod v to važno gospodarsko in kulturno prireditev bo župni sokolski zlet mariborske sokolske župe. Na ta zlet se vse edinece pripravljajo z vso vneto. To bo veličastna manifestacija sokolske misli. Tudi razna druga društva se pripravljajo na ta teden z vso vneto in bodo v okviru tega tedna razne kulturne, sportske in druge prireditve, ki bodo nudile vsakemu gostu res pravi užitek in zabavo. Začetek tedna bo 18. junija, konec pa 25. junija. 24. in 25. junija bo kongres trgovcev iz dravske

banovine. Baš to dejstvo, da se bo vrnil trgovski kongres v Murski Soboti in ob priliki »prekmurskega tedna« priča, da vlada še sedaj za to prireditve mnogo zanimanja, posebno med gospodarskimi in trgovskimi krogi.

Sporedno s sklepom glede prireditve »prekmurskega tedna« je bila sprožena tudi misel, da se zgradi novo postajno splotje v Murski Soboti. Sedanje postajališče ne odgovarja zahtevam prometa in tudi ni v ponos naglo razvijajočemu mestu. Promet je posebno v zadnjem času silno narasel in postaja je mnogo premajhna. Posebno v zimskem času, ko imajo vlakci redne zamude, morajo ljudje čakati na vlak pred postajanjem in zmrzovati, ker čakalnica nima več prostora kot za 20 oseb.

V tej zadevi bo v kratkem odgovorila v Ljubljano deputacija ki bo na mero, daljnih mestih skušala doseči zidavo novega postajnega splotja. Obenem bo intervjuirala, da bi Murska Sobota dobila glavno carinarnico.

Razvoj Murske Sobotne gre z naglimi koraki v skladu z duhom časa. Sčasoma bo tako napredovala, da jo bomo nedvomno pritevili v vrsto naših mest, kakor Celje, Ptuj, Maribor.

S »prekmurskim tednom« bo Murska Sobota pridobila novo ustanovo, ki bo nekako revija vsega prekmurskega gospodarskega, kulturnega in nacionalnega življenja vsega Prekmurja.

Vest o tej važni ustanovi je zelo prijetno odjeknila po vsej Sloveniji in kaže, kako se razne samoupravne in privatne, kulturne in gospodarske korporacije trudijo dvigniti naš Prekmurje, ki je bilo vedno zapostavljeno. Obenem pa mu hočejo dati pravo jugoslovensko lice gospodarske trdnosti in pa privabiti sem razne

interese, ki se zanimajo za prekmursko blago.

To zamisel pozdravljamo in želimo, da bi naša res pravo razumevanje, bodisi na merodajnih mestih, bodisi med našimi podjetniki in med vso javnostjo. Zasluži pa tudi vso moralno in materialno podporo vse javnosti.

Azijo Azijatom!

Ugledni uradnik japonskega zunanjega ministrstva Tacuc Kaval, čigar izjave priobčuje svetovni tisk pod anonimno oznako »Glasnik japonskega zunanjega ministrstva«, je stopil zdaj pred javnost z anonimno knjigo »Cilj japonske ekspanzije«. Napisal je v nji to, kar izjavlja kot glasnik zunanjega ministrstva. Ker pa kot pisatelj ni ostal anonimni, govori bolj osebno, nego bi mogel govoriti v uradnih izjavah. Kaval utemeljuje japonsko ekspanzivno politiko s svetovnim nazorom. Japonska je po njegovem mnenju moralno dolžna preprečiti, da bi Kitajska ostala mednarodnega tekmovanja. Njena dolžnost je rešiti jo iz sedanjega stanja nekakšne kolonije zapadnih vlesil.

Azijski narodi morajo odkloniti sobični

evropski individualizem in materializem. Morali bi sprejeti skupno azijsko vero in živeti skupno azijsko življenje. Konfucijanstvo, nastalo na Kitajskem, na Japonskem pa izpopolnjeno, je že davno postavilo kot v predelutni sedanjih potrebah v svetlo postavno »obvladati se in vrniti se k dostojnosti in poštenosti«. V tem je skupni ideal Japonske, Mandžukua in Kitajske. Po obvladavanju in odločanju narodnega življenja se lahko združijo vsi azijski narodi v azijskem duhu, v azijskem redu in disciplini ne da bi izgubili povsem individualno neodvisnost in medsebojno spoštovanje.

Tudi prividi svetovnega zgodovinskega pokreta — stara luč iz Orienta — lebde japonskemu uradniku pred očmi, ko govori o vzhodnoazijski nalogi Japonske. Iskanje Zipanga, Marco Polovega Eldorada, je privedlo nekoč do odkritja Amerike, piše Kaval Zedinjene države, ki so nastale na tej novi celini, so prisilile po stoletjih puščavsko Japonsko, da je odprla svoja vrata zapadu. Zdaj je dalga Japonske prisilila svoje zapadne sosedje, da se zdramijo iz stoletnega omočnega spanja Luč iz Orienta. Japonska je pionir nove dobe v zgodovini, ona je nade nove Azije.

Železničarji zahtevajo zvišanje plač

Nekaj števil, ki jasno povedo, da je ta zahteva upravičena

Ljubljana, 6. februarja. Glasovi o potrebi zvišanja plač delavcem in nameščencem so čedalje pogostejši kajti draginja ne popušta, temveč se celo nekatere življenjske potrebščine še podražujejo. Nameščenci, zlasti državni, so čedalje bolj zadolženi, kar postaja že resen socialni, pa tudi gospodarski problem. Ze zdaj je težko odgovoriti na vprašanje, kako se naj uradno in v delavstvo razdoli, četudi draginja ne bo več narasla, če plače ne bodo zvišane.

Da pa zahteva po zvišanju plač ni brez podlage ter ne demagogije, prav lahko previdimo, če napravimo preprosto kalkulacijo. Račun nam pokaže, da železničarska mezda ne ustreza eksistentnemu minimumu železničarja. Navajamo številke iz železničarskega »Glasnika«. Uslužbenec potrebuje na mesec naslednje količino živila: 6 kg pšenične moke po 3,3 din, skupaj 19,8 din, 3 kg koruznega zdroba po 2,5 din, skupaj 7,5 din, 19 kg kruha po 4 din, skupaj 76 din, 10 kg krompirja po 1 din, skupaj 10 din, 3 kg fižola po 4 din, skupaj 12 din, pol litra kisa po 3,25 din, skupaj 1,63 din, pol litra olja po 14 din, skupaj 7 din, 1 kg riža 8 din, 1,5 kg sladkorja po 15,5 din, skupaj 23,25 din, pol kg žitne kave po 13 din, skupaj 6,5 din, pol kg cikorije po 18,5 din, skupaj 9,25 din, 6 kg govedine po 14 din, skupaj 84 din, 1,5 kg masti po 20 din, skupaj 30 din, 10 litrov mleka po 2,5 din, skupaj 25 din, 0,5 kg soli po 2,75, skupaj 0,83 din, 15 komadov jaje po 1 din, 15 din, zelenjava, zelje itd., na mesec 41 din. Skupaj 376,76 din.

K tem izdatkom pa moramo še prišteti 148 din na mesec za oblobo in obutev, 150 din za stanovanje in razsvetljavo, 43 din za kurjavo. Izdatki samca torej znašajo: hrana 376,76 din oblobo in obutev 147,78 din kurjavo in razsvetljavo 43,33 din razno (pranje perila, popravila čevljev, milo itd.) 55,78 din stanovanje 150 — din Skupaj 773,65 din

To so izdatki za samca, medtem ko izdatki za štiričlansko družino znašajo na mesec 1.833,38 din. Izdatki za ženo so računani samo v višini 80% moževih izdatkov, za otroke pa le 40%. Stanarina po tem računu za štiričlansko družino znaša le 250 din, medtem ko so le redki železničarji tako srečni, da bi imeli tako ceneno stanovanje.

Zanimivo je primerjati k tem številkam še prejmeke in jih vzporediti s prejemi in izdatki v nekaterih drugih državah. Račun nam pokaže, da samski delavec še živi pri sedanjih plačah, medtem ko se mora družinski rednik zadolževati, če hoče, da mu družina ne strada. V tem je tudi nevarnost, da se samski uslužbenec ne bodo hoteli, odnošeno mogli ženiti.

Primerjava mesečnih dohodkov in izdatkov ter prihranka oziroma primanjkljaja v posameznih državah je naslednja:

prejemki izdatki ali primanjkljaj

v Belgiji 2.344.— 2.031,02 + 312,98

na Holandskem 2.833.— 1.888,18 + 944,34

gal je. Rockefeller je hotel male trgovce uničiti in je znižal cene petroleja tako, da so mnogi res propadli. Nekateri so se pa krčevito držali. Deterding se je žilavo boril in ko je bil že na koncu svojih sil, ga je zadel najhujši udarec. Njegov najboljši vrelc, ponos njegove industrije, je jel nenkrat bruhati iz sebe umazano vodo namesto petroleja. Rockefeller se je zadovoljil s čakanjem in ni udaril neposredno, da bi povsem uničil Deterdinga. S tem je pa storil usodno napako. Deterding se je bitro vrnil v Evropo, zbral denar in kupil več milijonov litrov petroleja v Baku. To je bil začetek njegove presenetljive kariere.

Poleg odličnih osebnih vrtilin in neomajnega zaupanja vase so bile tudi ženske, ki so igrale v Deterdingovem življenju važno vlogo. Oče je umrl Deterdingu, ko mu je bilo šest let. Za njegovo vzgojo je moral skrbeti mati. Razen nje so igrale v njegovem življenju važno vlogo tudi tri njegove žene. Prva mu je umrla, od druge se je ločil in tretjič se je poročil, ko mu je bilo že 70 let. Vzel je svojo 38 let staro tainico. Pred tremi leti, se je preselil v Berlin in postal je največji podpornik Hitlerjevega pokreta. V Berlinu je živel skromno, čeprav je imel ogromno bogastvo.

gal je. Rockefeller je hotel male trgovce uničiti in je znižal cene petroleja tako, da so mnogi res propadli. Nekateri so se pa krčevito držali. Deterding se je žilavo boril in ko je bil že na koncu svojih sil, ga je zadel najhujši udarec. Njegov najboljši vrelc, ponos njegove industrije, je jel nenkrat bruhati iz sebe umazano vodo namesto petroleja. Rockefeller se je zadovoljil s čakanjem in ni udaril neposredno, da bi povsem uničil Deterdinga. S tem je pa storil usodno napako. Deterding se je bitro vrnil v Evropo, zbral denar in kupil več milijonov litrov petroleja v Baku. To je bil začetek njegove presenetljive kariere.

Poleg odličnih osebnih vrtilin in neomajnega zaupanja vase so bile tudi ženske, ki so igrale v Deterdingovem življenju važno vlogo. Oče je umrl Deterdingu, ko mu je bilo šest let. Za njegovo vzgojo je moral skrbeti mati. Razen nje so igrale v njegovem življenju važno vlogo tudi tri njegove žene. Prva mu je umrla, od druge se je ločil in tretjič se je poročil, ko mu je bilo že 70 let. Vzel je svojo 38 let staro tainico. Pred tremi leti, se je preselil v Berlin in postal je največji podpornik Hitlerjevega pokreta. V Berlinu je živel skromno, čeprav je imel ogromno bogastvo.

Nicholas Silver:

Hiša groze

roman

Ostal sem na cesti. Kolovratil sem po kraju, dokler nisem zvedel, da je kapitan umrl. Potem sem pa kupil novine. Čital sem o njegovi oporoki. Mislim, da bodo v poročilu omenjeni tudi njegovi rubini. Toda o njih ni bilo niti besedice. Tako sem prišel sem in našel rubine v tajni omari v jaški, prav tam, kjer sem mislil, da bodo spravljene. Toda zlezel sem v past. Kapitan je seveda vedel, da vem za to skrinjico in jaško. Slutil je, da se bom vrnil sem in poskusil ukrasti jih. In zamenjal je gumba, s katerimi so se odpirala vrata in lesena odprtina od znotraj. Zamenjal jih je tako, da niso delovali. Potem pa si je izmislil nov način odpiranja. To je storil zato, da bi me ujel v past. Načrt se mu je posrečil, razen gumba s katerim se je odpirala lesena odprtina; ta gumb je deloval. Sami veste, da sem prišel po tej poti dvakrat v sobo, toda obakrat sem imel smolo in tako ste me zasačili s Colfaxovimi rubini. Toda gotovo boste priznali, da imam prav toliko pravice do teh osmih draguljev, kakor kdorkoli izmed vas.

Obmolnil je. Učinek njegovega čudnega pri-

16 povedovanja je bil tako močan, da ni nihče spre-

govoril. Končno se je oglašil advokat: — Morda je pa imel stari Colfax dediče? —

— Ima jih, — je odgovoril mornar. — Ima dediče. In polovica vrednosti teh draguljev bi napravila iz njih bogataše.

Potem se je mornar zamislil in pripomnil z zamolklim glasom:

— In če bi njihovo vrednost razdelili na štiri dele, bi bili tudi mi vsi bogati. Komu mora biti torej ležanje na tem, da bi izročili dragulje sodišču? To bi bilo blazno!

Mornar se ni dolgo veselil svoje zmage. Odločen advokatov glas mu je vzel vsako upanje.

— Če bi bili dragulji najdeni in če bi ne bilo dokazov o tem, komu pripadajo, bi bili postali del kapitaneve zapuščine. Toda po tem, kar ste povedali, Hopkins, je jasno, da pripada polovica draguljev Colfaxovim dedičem, ki jih hočete brez očitkov vesti okraati. Upam, Lucas, da je to jasno.

— Vidim samo eno stran vašega stališča, — je menil Lucas. — Dragulji so bili najdeni v tej hiši. Po mojem mnenju pripadajo tej hiši. In zato so del zapuščine in morajo biti razdeljeni kakor vse drugo imetje.

— To bi ti dišalo, — je odgovoril advokat hladno. — Obžalujem, da ti moram ugovarjati, toda s takim predlogom se ne morem strinjati.

— Neumnosti! Denar ti je potreben. Vsi mladi in stari ljudje ga potrebujejo. Gotovo boš presojal to drugače in povem ti, zakaj. Najprej ti mo-

ram odkrito povedati, da ne dovolim, da bi bila gospodična Macdonaldova v tem pogledu prežrta. Ona je siromašna. Tu je pa celo bogastvo, ki bi moralo biti njeno. Ne bom dovolil, da bi jo ti, Cable, pripravil ob to bogastvo, pa če bi bil tudi trikrat boljše kakor misliš o sebi.

Toda advokat je zmajal z glavo in se nasmešnil. Mornar in Guy Lucas sta se instinktivno postavljala ramo ob ramo proti njemu. Vendar se pa ni udal. Zdelo se mu je, da s tem, kar je dejal, Lucas odprl okno svoje duše, skozi katero, je zdaj Cable videl njeno pravo lice. In kar je zagledal, je bilo odkritje presenetljive slabosti.

— Motiš se, Lucas, — je dejal. — Morda misliš dobro z gospodično Macdonaldovo. Toda čeprav je do nocoj nisem poznal, mislim, da jo sedaj poznam bolje od tebe. Če naj bi po tej poti pridobila poldrugi milijon, mislim, da bi bil njen odgovor prav tak, kakor moj v podobnem primeru. Ne hrepeni po denarju iz takega vira. Ali ti je to jasno, Lucas?

Lucas je stopil k dekletu in mu pogledal resno v oči.

— Elsa, — je dejal željno, — ti veš, kaj to pomeni, kaj ne? To pomeni, da lahko tvoja mati neha delati, kakor si je vse življenje želela. To pomeni — skratka, to pomeni, da postaneš povsem neodvisna. Mar ne hrepeniš po tem?

— Seveda, — je odgovorilo dekletu, — toda gospod Cable me pozna bolje od tebe, Guy. Niti v sanjah bi mi ne prišlo na misel sprejeti tvojo ponudbo, niti v sanjah.

Lucas ni gledal nje, temveč naravnost v advokata je uprl svoj pogled. In Cable se je zganil kakor da pričakuje udarec.

— Dobro, — je dejal Lucas, da mi rubine in brani pravico drugih dedičev do njih, kakor hočeš. Obljubljam ti, da bom branil svoje pravice brezobzirno.

— Stori, kar se ti zdi prav, — je dejal Cable počasi, — toda pomni, kaj je bilo rečeno pred Poklonil se je dekletu in dejal:

— Hopkinsa lahko podkupiš, ne bo se ti pa posrečilo podkupiti niti gospodično Macdonaldovo niti mene.

— To mi boš še drago plačal, ko pride čas. Prisotnost gospodične Macdonaldove te zdaj ščiti.

— Hvala ti, — je dejal Cable hladno. — Drugače bi iz veselja do borbe z menoj dovolil, da bi se Hopkins znova polastil rubinov in izginil z njimi. Toda Hopkins pojde z menoj.

Priznanje Cable

Lucas je stisnil pesti.

— Meni ne moreš ukazovati, Cable, — je dejal. Nimaš več pravice kakor jaz vmešavati se v to zadevo.

— Ima jo, Guy, — ga je branilo dekletu. — Spoznal je Hopkinsove naklepe takoj v začetku. Na njegovo pobudo je bil znova preiskran in pri njem smo našli rubine. Stori, kar se ti zdi prav. Ne moreš mu vzeti njegove zasluge.